

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۳/۰۹

آصف بهاند

د مارچ اتمه او د بنځو ملامتیا

له بده شامته چې زموږ په ټولنه کې د بنځې دریځ او موقعیت په داسې ځای کې ولاړ دی چې، پر بنځو باندې د نورو ستونزو او فشارونو تر څنګ، تر ټولو لوی فشار دا دی چې په کورني ژوند، له کوره د باندې، په دفتري کارونو او... کې که هر ډول لویه یا وړه ستونزه رامنځ ته شي، د ملامتیا پټی د بنځو پر اوږو وربارېږي. مثلاً که په کور کې یو ماشوم یا کوچنی کوم منفي څه وکړي، د ملامتیا لومړني توري د بنځو پرخوا ور رغري، لومړنی جمله یې بنځو ته ور حواله کېږي چې:

– دا ستا اولاد دی،

– دا ستا تربیه ده،

– دا ستا کارونه دي او...

دغسې یې په هر کار او هر کور کې درواخلی حتی چې که اولاد هم د کورني او نارینه په خوښه و نه زیږي یعنې که هلک نه وي، ملامتیا یې د بنځې د غاړې طوق گڼل کېږي.

اوس چې د یوویشتمې پېړۍ د ۲۰۱۸ کال مارچ دی او په ډیرو ځایونو کې د مارچ د اتمې ډولونه غږول کېږي، که په ریښتیا بنځو ته درناوی کوئ، راضي د دې هشت مارچ له لمانځلو او رنگولو او د هر چا په مخکې د ایښودلو له معاملي نه تیر شئ، که مو میندو، خویندو او میرمنو ته درناوی کوئ، د هرې ملامتیا غاړکۍ، بنځو ته مه ور په غاړه کوئ.

د همدې پالیسۍ د ښه تطبیق له پاره به دوی بیلګې وړاندې کړم، که په همدې هم عمل وکړو او په خپل شخصي ژوند او له میرمنو سره په چلن کې یې په نظر کې وساتو، ډیر درناوی به مو میرمنو ته کړی وي: محمود سعید د ۲۰۱۷ ام کال د نومبر په نه ویشتمه په خپله فیسبوک پاڼه کې داسې ولیکل:

«د خپل وطن بنځي په ورو خبرو مه ملامتوئ!»

د خپل وطن بنځي په ورو خبرو مه ملامتوئ؛ دوی مظلومي دي. دا چې نن په هغې او دغې ملنډې وهی؛ یوه شپبه ځان د هغوی په دریځ کې تصور کړئ. زما باور دی که تاسې د هغوی پر ځای وای او په هغسې چاپېریال کې لوی شوي وای؛ ممکن اوس به د میلیونونو نورو په شان د کور یا گور مېرمن وای. د زېږېدو له ورځې د نر او بنځي پر وړاندې زموږ د خلکو چلند ارزوئ.

د زوی په زېږېدنه د خوښۍ ډزې کوو، شیرنی وېشو، ختمونه کوو؛ سندرې وایو؛ زیږي کوو؛ ډالی وېشو؛ د نامه ایښودلو جشن جوړوو خو د لور د زېږېدو په یادونه شرمېږو؛ تر څو اونيو بېنومه وي؛ بدبختي یې گڼو او مور یې د خواښې او مېړه د غضب لایقه گڼو. زوی له ماشومتوبه د کور واکدار، میراثخور، او د کور د نجونو شپون گڼو، خو لور د کور یا گور گڼو او ښوونځي ته تگ یې کفر گڼو. هغه چې لږ نېکمرغه دي او ښوونځي ته د تگ چانس لري؛ په کوڅه او بازار کې یې لنډه غر په سترگو کې خوري؛ د تېنتونو، بدنایې او په بدو کې د ورکولو له کیسو به څه درته ووايم.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

د منځنۍ گذارې په کور کې غور خوراک د زوی وي؛ ښه دالی د زوی وي؛ تر ټولو نازولی زوی وي. یوازې زوی وي چې د چکر وهلو، ملګرو راوستلو، جېبخرڅی، مېایل ګرځولو، کمپیوټر درلودلو او... حق لري. لویو ته ايله د مېړه په کور کې د چوپړ کولو لپاره پخلی ورزده کړي؛ جامې و مینځي او بوتونه رنگ کړي.

په داسې یوه ټولنه کې هره باسواده مېرمن اتله ده.»

دغه راز ښاغلي نعمان دوست د ۲۰۱۸م کال د فبرورۍ په شپږمه نیټه په خپله فیسبوک پاڼه کې یوې حیاتي موضوع ته په اشارې سره، زموږ په ټولنه کې د ښځو دريځ او هغوی باندې د ملامتیا بارولو موضوع ته داسې لیکلي دي:

«چین د جنسي غریزې د اشباع لپاره کومه وسیله جوړه کړې، ځینوا ځوانانو ورته په فیسبوک کې ښه په شوق کمپاین وکړ. ښه یې وکړل.»

خو پوښتنه دا ده چې که چین د مصنوعي نجلۍ پر ځای، هلک جوړ کړی وای او کومې نجلۍ یې یوازې خبر خپور کړی وای، ایا چا به معاف کړي وه؟ بی حیاء او فتنه ذات به یې نه وه ګیلي؟ آن د کفر تر سرحده به یې نه وه رسولې؟ که وس یې رسیدلی وای، درنه سزا به یې نه وه ورکړې؟

دلته ولې (په خاصو او حساسو مواردو کې) جرم هغه نا مشروع عمل ته ویل کیږي چې یوازې د ښځینه جنس لخوا تر سره شي؟

تر هغې چې له نا مشروع عمل څخه پرته د جنسیت له په پام کې نیولو، کرکه ونشي؛ نو پایله به یې د تخار پېښه وي. چې مشکوکه نجلۍ په عام منظر کې په بی رحمۍ ووهل شوه خو د مقابل جنس درک نه و. دا کیسې بار بار تکرار شوي او تکرار یږي به.

او بیا د فتنې ټیک به هم د ښځې پر ټنډه همداسې زانګي.

خو،

اصلي خبره دا ده چې:

لِّلرَّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ

اوس نو دغو دوو مثالونو ته په کتو سره، له مور سره ښايي چې په عملي ډول د ښځو له پاره یو څه وکړو. زه خو وایم چې د افغانستان د ښځو له پاره تر ټولو ښه ورځ او ښه هشت مارچ به هغه وي چې:

– ملامتې یې نه کړو،

– وي نه وهو،

– د پلار مور ښکځلي ورته ونه کړو،

– کله یې چې یوه مړۍ ډوډۍ درته کېښوده، ورته ووايست چې خوندوره وه،

– او...

د افغان ښځې له پاره
د مارچ اتمه؟

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ